

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 136 din 07.07.2010

Dosar nr: 482/2009

Petiția nr: 10.549/30.11.2009

Petent: Asociația Solidaritatea pentru Libertate de Conștiință

Reclamat: A H I , președinta Biroului Electoral Central

Obiect: limitarea dreptului la vot al persoanelor bolnave

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. Asociația Solidaritatea pentru Libertate de Conștiință, Str. Democrației nr. 42, Buzău, județul Buzău

I.2. Numele și domiciliul ales al reclamatei

I.2.1. A H I , președinta Biroului Electoral Central, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, Str. Batiștei nr. 25, sector 2, București

II. Obiectul sesizării

Petenta arată că prin **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată, s-a limitat dreptul la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatorie limitarea dreptului la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010, prin **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 12.01.2010 (file 6-7 din dosar, și cu citarea Autorității Electorale Permanente, fila 9 din dosar), 09.02.2010 (filele 18-19 din dosar), 15.04.2010 (filele 34-35 din dosar), 22.04.2010 (filele 39 și 43).

La citare s-a prezentat petentul.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petenta, organizație care are ca scop promovarea drepturilor omului, prin **Petiția nr. 10.549/30.11.2009** (filele 1-3 din dosar) consideră discriminatorie limitarea dreptului la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010, prin **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată.

Ulterior petenta depune **Sentința civilă nr. 4302 din 04.12.2009** prin care Curtea de Apel București a admis acțiunea formulată de petent în contradictoriu cu Biroul Electoral Central, considerând nelegală limitarea dreptului la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010 (filele 21-33 din dosar).

Autoritatea Electorală Permanentă, citată în dosar, a depus punct de vedere arătând că nu poartă răspunderea juridică a **Circularei nr. 256/22.11.2009**.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată, a limitat dreptul la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010 (filele 21-33 din dosar).

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie,

categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Alin. 3 prevede: *„Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.”*

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: *„Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”*

Colegiul Director arată că prin discriminare se înțelege (1) o diferențiere (2) bazată pe un criteriu (3) care atinge un drept (4) fără să existe o justificare obiectivă.

6.1. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

6.1.2. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

6.1.3. Astfel se poate constata existența unei diferențieri dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

6.1.4. Privind persoanele netransportabile, legiuitorul a stabilit ca aceste persoane să beneficieze de posibilitatea de a vota cu urna mobilă (tratament diferit al situațiilor diferite). **Circulara nr. 256/22.11.2009** a creat o diferențiere între persoanele netransportabile care se află în localitatea de domiciliu și persoanele netransportabile care se află într-o altă localitate decât cea de domiciliu. Privind dreptul de vot, cele două categorii de persoane se află în situație similară (cum și persoanele care nu au nevoie de urne mobile pot vota în alte localități decât localitatea de domiciliu).

6.2. Criteriul diferențierii este locul unde se află persoanele netransportabile (la domiciliul din cartea de identitate sau în afara acestei localități).

6.3. Dreptul atins este dreptul la vot.

6.4. Petenta nu a arătat nici o justificare obiectivă. Prin **Sentința civilă nr. 4302 din 04.12.2009** Curtea de Apel București a constatat nelegalitatea circularei, obligând Biroul Electoral Central să emită o hotărâre care să permită participarea la vot a persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010.

În concluzie, limitarea dreptului la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010, prin **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată, poate produce efecte discriminatorii conform art. 2 alin. al **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Limitarea dreptului la vot al persoanelor netransportabile din motive de boală, invaliditate, maternitate și vârstă, și care se află în altă localitate decât cea de domiciliu la alegerile pentru președintele României și în cadrul referendumului din data de 22.11.2010, prin **Circulara nr. 256/22.11.2009**, emisă de reclamată, poate produce efecte discriminatorii conform art. 2 alin. al **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
2. Recomandă Autorității Electorale Permanente ca prin activitatea sa de îndrumare la viitoarele alegeri sau referendumuri să informeze Biroul Electoral Central asupra obligației de a respecta dreptul la vot al persoanelor fără orice discriminare.
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Autorității Electorale Permanente.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

Data redactării: 20.07.2010

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

